

TEKST MISHA MELITA ILLUSTRATIES  
TED STRUWER



Ted Struwer



Ted Struwer



Ted Struwer

**Met de feestdagen in zicht komen dilemma's niet alleen in de vorm van eten en sociale verplichtingen, u moet ook wat aan. Wordt het weer de black dress of toch iets met glimmers? En wanneer mag die kersttrui? PS geeft tips.**

## NAAR DE KERK

**'Geen windjack over je pak. Oh horror!'**

Waar je met een kerstdiner mag uitpakken, is het voor een kerkbezoek gewenst je in te houden, zegt Van Leggelo van Het Etiquette Bureau. "In de kerk moet je eenvoudig en bescheiden uitstralen." Je bedekken is gepast: "Geen décolletés, geen blote rug, geen blote armen en zeker bedekte schouders. En let ook op T-shirts met gekke teksten, dat is heel ongepast in een kerk." Ook qua kleur moet je het bescheiden houden. "Liefst donkere kleuren, een rood accent mag wel, maar geen compleet rood pak." Wat mogen we eigenlijk wel aan in de kerk? Van Leggelo: "Het is er meestal toch koud. Waarschijnlijk houd je je jas aan - als dat een langere jas is in een donkere tint ben je in één keer klaar." Het moet in elk geval netjes zijn, vindt ook Fiona Hering. "Let vooral ook op dat alle knopen nog aan je jas zitten." En niet elke jas voldoet. Hering: "Geen windjack over je pak. Oh horror!"

## HET FAMILIEDINER

**'Kleinkinderen met een colbert doen wonderen'**

Gezellig samenzijn en een prettige sfeer zijn natuurlijk prioriteit bij familiebijeenkomsten tijdens de feestdagen, maar uit respect voor de gastheer en gastvrouw mag je er wel een beetje netjes uitzien, zegt Jan Jaap van Weering van etiquette- en protocollenadviesbureau Distinguish. "De gastvrouw en gastheer doen hun best, besteden aandacht aan de tafelschikking en

het eten, daar mag je in je outfit best rekening mee houden." Mochten er onduidelijkheden zijn over hoe je geacht wordt je te kleden, dan raadt Van Weering aan navraag te doen. "Dat kan gewoon in de familie-app."

Als je zelf een diner organiseert, is het raadzaam duidelijk te zijn over de dresscode. "Regels maken het niet moeilijker, maar makkelijker, zeker bij een familie waar verschillende generaties aanwezig zijn," stelt Van Weering. Een dresscode als 'feestelijk' is wat hem betreft te vaag: "Daar geven drie verschillende generaties, drie verschillende invullingen aan. De een zal feestelijk interpreteren als een driedelig pak, voor de ander is het een spijkerbroek met een hawaïshirt."

Fiona Hering raadt aan om bij familiegelegenheden extra aandacht te besteden aan de kleintjes aan tafel. "Kleinkinderen met een colbert doen wonderen. En als ze weerbarstig haar hebben: een beetje wax erin. Doet opa's en oma's smelten."

En die kersttrui? Wat Hering betreft laat je die ook bij een familiediner thuis, tenzij het een familietraditie is.

## DE WERKBORREL

**'Let wel op dat je maar op één plek glittert'**

Onder het mom van een nieuw jaar, nieuwe kansen of het vieren van positieve jaarcijfers: het eind van het jaar is altijd reden een borrel te drinken met de collega's. Grote kans dat de borrel meteen na werktijd gepland staat en dat naar huis snellen voor een minimetamorfose er niet in zit.

Geen probleem, zegt Laura Dufour van Het Stijlbureau, als je zorgt dat je een paar items in je tas hebt zitten. Dat hoeft niets spectaculairs

te zijn, maar wel feestelijk: "Met een fluwelen jasje over je outfit ben je al snel klaar voor de borrel." Bijkomend voordeel: fluweel mag dit jaar voor zowel mannen als vrouwen. Als dames daar een paar hakken en een lik lippenstift aan toevoegen, is het feest compleet. Mannen raadt Dufour aan de schoenen extra te poetsen en hun das te verwisselen. Als je ziet dat je collega's hun best hebben gedaan, geef ze dan een compliment. "Dat verhoogt de feestvreugde."

Een klein feestpakket in een bureaula is sowieso een goed idee, stelt Dufour, voor spontane borrels en kleine bedrijfsfeestjes. "Zorg dat je altijd een nieuwe panty en bijvoorbeeld een paar mooie oorbellen in een la hebt liggen, dan ben je altijd voorbereid."

Als je werkgever een borrel buiten de deur organiseert mag je iets meer uitpakken en glitters maken je outfit al snel feestelijk. Let wel op dat je maar op één plek glittert, tipt modejournalist Fiona Hering: "Dus geen pailletten, glitters op de ogen en dan ook nog lipgloss." De kersttrui mag van Hering in de kast blijven, ook als je die ironisch wilt dragen. "Quasi- lollige collega's zijn zwaar te verduren op de kerstborrel."

Dufour waarschuwt vooral voor overenthousiasme op de werkborrel. "Ik zou niet kiezen voor een al te grote stijlbreuk met hoe je collega's je normaal zien. Dat kan echt een shock zijn." Voorkom dat je collega's nog weken napraten over jouw te strakke glitterbroek of je Rudolfkersttrui.

## NIEUWJAARSFEEST

### 'ALLES IS GEOORLOOFD'

Bij een officieel oud-en-nieuwfeest is er vaak een officiële dresscode. Houd je daaraan, zegt Hering. "Black tie is black tie, cocktail is cocktail." De normen zijn iets soepeler geworden, maar als je zeker wilt zijn van een leuke avond houd je je aan de formele regels, zoals geen horloge bij black of

white tie. Want: gezelligheid kent geen tijd. "Sommige horloges worden tegenwoordig wel gedoogd, maar je zult er gegarandeerd opmerkingen over krijgen," aldus Van Leggelo.

Is er geen dresscode, dan mag je zo ver gaan als je zelf wilt. Glitter en glanzende stoffen zijn key en dat mag overal in je outfit terugkomen. Rond de ogen zien we dit jaar extra glitters, zegt Hering, als eerbetoon aan wijlen David Bowie.

Maar ook zonder dresscode is er gevaar voor overdaad, waarschuwt Van Leggelo. "Het moet niet carnavalesk worden." Maar van Hering hoeft je je nergens iets van aan te trekken: "Alles is hier wat mij betreft geoorloofd."

Let wel op dat niet alleen een outfit, maar ook algehele verzorging je look kan maken of breken. Van Leggelo: "Vieze nagels? Dat maakt zelfs een mooi pak niet goed."

## FEESTELIJKE BRUNCH

### 'Niet te bloot, en zeker geen diep décolleté'

Tussen de feestbedrijven en verplichtingen door bijkletsen met vrienden met een lekkere bloody mary, dat is een feest op zich.

Maar omdat het overdag is, vraagt een brunch om een andere outfit dan bij avondfeestelijkheden. Anne-Marie van Leggelo van Het Etiquette Bureau raadt chic maar ingetogen aan: niet te bloot, en zeker geen diep décolleté. "Dat kan als smakeloos worden ervaren." De grote sieraden mag je ook nog even weglaten. "Je wilt je tafelgenoten tijdens de brunch niet verblinden met glitter en glamour." Als je na de brunch nog naar een borrel gaat, kun je ook je avondkleding bedekken met een jasje of een grote sjaal. Maar de stiletto's laat je in de tas: "Die zijn tijdens de brunch nog niet gepast."

## ZO HOORT HET

Je komt de meest uiteenlopende voorschriften tegen op uitnodigingen, maar wat betekenen ze eigenlijk?

### Tenue de ville

Frans voor 'stadskledij', kleding die je draagt op een receptie of een borrel. Feestelijk, maar niet te uitbundig. Je mag geen spijkerbroek aan, maar het pak mag wel grijs of blauw zijn. Voor vrouwen een rok tot op de knie en een hak. Blote benen worden officieel niet geaccepteerd, en een hoed is optioneel.

### Black tie

Bij black tie dragen heren een smoking en zwartgelakte schoenen, zeker geen andere kleur. Een horloge is bij zowel black tie als white tie uit den boze, want: gezelligheid kent geen tijd. Dames mogen kiezen tussen een lange en een korte rok en houden het décolleté bescheiden. Sieraden mogen chic, maar niet te uitbundig.

### Casual

Als je casual op de uitnodiging ziet staan, mag je een gat in de lucht springen en je kersttrui uit de mottenballen halen. Eindelijk! Let wel op: meestal staat er nog een toevoeging achter, zoals 'chic' of 'smart' en dan is de foute kersttrui weer niet gewenst.

### White tie

Ook wel gala, en dat betekent een rokkostuum voor de mannen en een lange jurk voor de vrouwen. Bloot is hierbij geoorloofd, open ruggen en décolleté. Met sieraden mag je flink uitpakken. De hakken moeten bij de vrouwen in elk geval vier centimeter hoog zijn.